

Dnr: KN2025/01503

Anna Wallentin

anna.wallentin@energigas.se

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till
daniel.friberg@regeringskansliet.se

Stockholm den 29 september 2025

Remiss av förordning om statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet

Energigas Sverige, som är branschorganisationen för energigaserna i Sverige, har tagit del av rubricerat förslag. Vi vill gärna bidra med synpunkter och delger härmed vårt yttrande enligt Klimat- och näringslivsdepartementets remiss den 16 juli 2025.

Sammanfattning

Energigas Sverige tillstyrker förslaget att införa ett statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet, men har förslag till ändringar för att säkerställa att ett antal viktiga åtgärder faller inom ramen för stödet.

- Energigas Sverige anser att det bör tydliggöras att massbalans accepteras som grund för bedömningen av vilket bränsle en gasturbin eller ett kraftvärmeverk drivs med. Bedömningen av vad som är biogas, förnybar vätgas eller annan förnybar gas ska följa gasen via avtal. Det ska inte ha någon betydelse var på gasnätet gas matas in eller tas ut (oavsett om det sker i Sverige eller i annat land). Det ska inte heller ha någon betydelse om gasen är gasformig eller förvätskad.
- Energigas Sverige anser att stöd även ska få ges till gårdsanläggningar som producerar el från biogas. Anläggningarna bidrar med lokal, planerbar och förnybar elproduktion och passar bra in i Kraftlyftets syfte att stärka elförsörjningen i hela landet.
- Energigas Sverige är positiva till förslaget att stöd ska få lämnas till ombyggnad av ett värmeverk till ett biokraftvärmeverk samt investeringar i nytt biokraftvärmeverk, men anser att denna möjlighet även bör omfatta livstidsförlängning av befintliga biokraftvärmeverk som behöver investeringar för bibehållen elproduktion.
- Energigas Sverige är positiva till förslaget att stöd ska få ges till investeringar i en ny gasturbin som drivs med förnybara bränslen men anser att paragrafen bör breddas så att stöd även får ges till fossildrivna gasturbiner som konverteras till biogas, vätgas eller annan förnybar gas (eller annat förnybart bränsle).
- Energigas Sverige är positiva till förslaget att stöd ska få ges till investeringar i lagring av el eller värme men anser att det bör förtydligas att elektrolysörer, där el används för att producera vätgas, omfattas av begreppet lagringsanläggning (se Energimarknadsinspektionens bindande beslut att en elektrolysör kan anses vara en energilagringsanläggning enligt ellagen (1997:857).
- Energigas Sverige motsätter sig kravet att en lagringsanläggning ska vara direkt ansluten till en anläggning för produktion av förnybar el för att omfattas av stödet. Paragrafen bör istället breddas till att omfatta lagringsanläggningar som är anslutna till el som uppfyller definitionen av "helt förnybar el" i det nya ramverket för statligt stöd inom ramen för en ren industriplan (CISAF).

Övergripande synpunkter

Energigas Sverige tillstyrker förslaget att införa ett statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet, men har förslag till ändringar för att säkerställa att ett antal viktiga åtgärder faller inom ramen för stödet.

Massbalans ska accepteras som grund för bedömningen

Energigas Sverige anser att det bör förtydligas att massbalans ska accepteras som grund för bedömningen av vilket bränsle en gasturbin eller ett kraftvärmeverk drivs med. Att massbalans accepteras i alla relevanta regelverk är en förutsättning för att gaser med olika ursprung ska kunna distribueras och lagras tillsammans. Bedömningen av vad som är biogas, förnybar vätgas eller annan förnybar gas ska följa gasen via avtal. Det ska inte ha någon betydelse var på ett gasnät gasen matas in eller tas ut (oavsett om det sker i Sverige eller i annat land). Det ska inte heller ha någon betydelse om gasen är gasformig eller förvätskad. I det här sammanhanget är detta särskilt relevant i bedömningen av vad som är ett biokraftvärmeverk eller en gasturbin som drivs med förnybara bränslen.

Detaljerade synpunkter

5 § bör kompletteras med gårdsanläggningar som producerar el från biogas. Inför höstens ansökningsomgång inom Klimatklivet meddelade Naturvårdsverket den 16 september att gårdsproduktion av biogas för el och värme inte kan beviljas stöd i denna ansökningsomgång. Bakgrunden är att Naturvårdsverket uppdaterat utsläppsfaktorer för gårdsbaserad biogas och att beräkningarna visar nu att klimatnyttan inte är tillräckligt hög för att Klimatklivet ska kunna ge stöd när biogasen används för att ersätta el och värme. För att inte gå miste om gårdsanläggningarnas bidrag till lokal, planerbar och förnybar elförsörjning bör de istället inkluderas i Kraftlyftet. Förutom elproduktionen hanterar en sådan satsning även restprodukter från lantbruket (gödsel, biomassa), vilket minskar metanutsläpp och producerar biogödsel. Även om Klimatklivet inte längre räknar det som tillräcklig klimatnytta i sin metodik, är nyttan för energisystemet, jordbruket och samhället betydande.

Enligt 5 § 1 och 2 föreslås att stöd ska få lämnas till åtgärder som avser ombyggnad av ett värmeverk till ett biokraftvärmeverk samt investeringar i ett nytt biokraftvärmeverk eller i ökad elektrisk effekt i en befintlig sådan anläggning. Energigas Sverige är positiva till förslaget eftersom kraftvärme är har goda förutsättningar att bidra med planerbar elproduktion och en långsiktigt förbättrad energibalans.

I 5 § 2 föreslås att stöd ska få ges till investeringar i ett nytt biokraftvärmeverk eller i ökad elektrisk effekt i en befintlig sådan anläggning. Energigas Sverige anser att denna möjlighet även bör omfatta livstidsförlängning av befintliga biokraftvärmeverk som nått sin tekniska livslängd och behöver investeringar för att bibehålla elproduktionen.

I 5 § 3 föreslås att stöd ska få ges till investeringar i en ny gasturbin som drivs med förnybara bränslen eller i ökad elektrisk effekt i en befintlig sådan anläggning. Energigas Sverige är positiva till förslaget men anser, mot bakgrund av att gasturbiner kan drivas med olika bränslen, att paragrafen bör breddas så att stöd även får ges till fossildrivna gasturbiner som konverteras till biogas (i betydelsen gasformiga bränslen som produceras från biomassa), vätgas eller annan förnybar gas (eller förnybart bränsle). Notera att det i denna del är viktigt att massbalans accepteras som grund för bedömningen av vilket bränsle en gasturbin eller ett kraftvärmeverk drivs med i enlighet med texten under Övergripande synpunkter ovan. Energigas Sverige framhåller gärna gasturbinernas många fördelar som bland annat att de är snabbstartade och snabbreglerade vilket gör dem mycket lämpliga som stöd till väderberoende elproduktion. Gasturbinerna kan med fördel användas både som baslast (kontinuerligt) och som reserv- eller topplast för att balansera elsystemet. En annan fördel är att gasturbinernas flexibilitet gör dem lämpliga för att hantera flaskhalsar och kapacitetsbrist i elnätet, eftersom de snabbt kan leverera lokal/regional effekt.

I 5 § 4 föreslås att stöd ska få ges till investeringar i lagring av el eller värme, om lagringsanläggningen är direkt ansluten till en anläggning för produktion av förnybar el eller kraftvärme. Energigas Sverige instämmer delvis i förslaget men anser att det bör breddas och tydliggöras. Det bör anges antingen i förordningstexten eller i förarbetet att elektrolysörer, där el används för att producera vätgas, omfattas av begreppet lagringsanläggning. Ett sådant förtydligande är i linje med Energimarknadsinspektionens (Ei) bindande beslut¹ att en elektrolysör för vätgasproduktion kan anses vara en energilagringsanläggning² enligt 1 kap. 4 § ellagen (1997:857). Vidare motsätter sig Energigas Sverige att det ställs krav på att en lagringsanläggning ska vara direkt ansluten till en anläggning för produktion av förnybar el eller kraftvärme för att omfattas av stödet. Paragrafen bör breddas till att omfatta lagringsanläggningar som är anslutna till el som uppfyller definitionen för "helt förnybar el" i det nya ramverket för statligt stöd inom ramen för en ren industriplan (CISAF)³, som antogs den 25 juni 2025.

Anna Wallentin

Avdelningschef
Marknad och Kommunikation

Anna Liljeblad

Ansvarig Distribution

¹ Beslut i ärende 2025-101618.

² I 1 kap. 4 § ellagen (1997:857) definieras energilagringsanläggning som en sådan anläggning i elsystemet som används för att i systemet skjuta upp den slutliga användningen av el till en senare tidpunkt än produktionstillfället eller för omvandling av elenergi till en form av energi som kan lagras, lagringen av den energin och den följande återomvandlingen av energin till el eller någon annan energibärare.

³ MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN Ram för statliga stödåtgärder till stöd för given för en ren industri (ramen för statligt stöd inom given för en ren industri), (C/2025/3602)